

Christus verschijnt als het Woord van God, 19, 11-16.

11. Evenals in 4, r (vgl. Ez. 1:1; Mt. 3: 16; Hand. 10:11) ziet Johannes de hemel geopend, en in de opening verschijnt een wit paard. Degene, die erop gezeten is, is zonder twijfel dezelfde figuur als die van 6:2. Ook hier is de witte kleur het teken van de overwinning. Dezelfde Christus, die door zijn Evangelie uittrekt, **overwinnend en om te overwinnen** (6:2), die verblijft temidden van zijn gelovigen (14:1), wordt nu voorgesteld als Getrouwe en Waarachtige, die zijn belofte gestand doet en aan al zijn volgelingen de overwinning schenkt. Deze gedachte kwam herhaaldelijk voor in de brieven aan de kerken (vgl. Vooral 3:1). Met rechtvaardigheid oordeelt Hij en voert Hij de strijd. De werkwoorden staan **in de tegenwoordige tijd**; want in heel de wereldgeschiedenis, te beginnen met Rome's ondergang, oefent Christus met strenge rechtvaardigheid zijn ambt uit van Rechter en Koning.

12. Bij het beeld van de ruiter uit 6, 2 voegen zich nu trekken, ontleend aan de Mensenzoon in 1:12-16. Zijn ogen waren *als een vlam van vuur* (! 14). *Op zijn hoofd waren talrijke kronen*. In plaats van een kroon (6, 2) draagt Christus hier talrijke kronen, omdat Hij vele overwinningen zal behalen en vele volken zal onderwerpen. Hij vormt daardoor een tegenbeeld van de Draak en het Beest met hun vele gekroonde koppen (12: 3; 13:1 a). *Hij draagt een naam geschreven, die niemand*

kent dan zelf. Misschien staat die naam, evenals bij de Ontuchtige (17, 5), *op zijn voorhoofd* geschreven. Het kan geen andere zijn, dan de in v. 13 genoemde: *Het Woord van God*. Dat Hij alleen die naam *kent*, wil dan ook niet zeggen, dat hij voor Johannes verborgen is of dat hij hem niet lezen kan. Het woord *kennen* heeft de betekenis: begrijpen, doorgronden // empathie, bekennen (Hebr.) . Het wezen van de Zoon Gods ligt in die naam uitgedrukt en kan door geen mens of engel! volkomen begrepen worden (vgl. Mt. 11: 27)).

13. De mantel van Christus is *gedrenkt in bloed*. Dit is ontleend aan Is. 63:1-3. Het is volgens deze profeet het bloed van de vijanden, dat het kleed van de overwinnaar bedekt. Hier is het echter tevens een allusie op Jesus' kruisdood; Hij :is bedekt met zijn eigen bloed, waardoor Hij de mensen verlost en zijn vijanden overwon. Zijn naam luidt: *Het Woord van God*. Hier hebben wij een aanduiding, dat Openb. dezelfde auteur heeft als het vierde evangelie, waarin dit begrip zulk een grote rol speelt..

De profeet Joel zegt, dat deze beslissende strijd bij Jeruzalem zal plaatsvinden. "*Want zie, in die dagen en te dien tijde..... zal Ik alle volken verzamelen en afvoeren naar het dal van Josafat, en Ik zal aldaar met hen in het gericht treden*". (Joel 3:1-2)

De Jehoshaphat vallei, ook de Kidron vallei genoemd ligt tussen Jeruzalem en de Olijfberg en strekt zich naar het zuiden uit. De legers van de wereld zullen zich zuidwaarts bewegen vanuit Megiddo om te strijden tegen Jezus Christus bij Jeruzalem. In de grootste beslissende strijd van alle eeuwen zal de Schepper God overwinnen, terwijl nietige mensen niet zullen slagen in hun vruchteloze poging om God te bestrijden.

Dwaze generaals zullen snel leren hoe machteloos zij zijn tegen de almachtige, goddelijke kracht van God! Luistert U naar de gevolgen van die strijd: "*Dan zal Ik alle volken tegen Jeruzalem ten strijde vergaderen..... Dan zal de HERE uittrekken om tegen die volken te strijden, zoals Hij vroeger streed, ten dage van de krijg; zijn voeten zullen te dien dage staan op de Olijfberg*". (Zacharia 14:2-4) Let U op de verschrikkelijke straf, die doorwerkt op die opstandige, kwaadwillige legers. "*Dan zal dit de plaag zijn, waarmee de HERE alle volken zal treffen, die tegen Jeruzalem zijn uitgerukt: Hij zal ieders vlees, terwijl hij nog op zijn voeten staat, doen wegteren, en ieders ogen zullen wegteren in hun kassen, en ieders tong zal wegteren in zijn mond*". (Zacharia 14:12) Johannes schrijft het met niet mis te verstane woorden.

Jezus zal de grootste militaire legereenheid, die ooit samengevoegd werd totaal verslaan. Hij zal terugkeren als Koning der Koningen en Heer der Heren om deze door oorlog verscheurde planeet duizend jaren, onmeetbaar en durend, vrede te brengen. *En de HERE zal koning worden over de gehele aarde*". (Zacharia 14:9)

God zal, de ten dode opgeschreven mensheid, Behouden

SVV – Openbaringen 19

1 En na dezen hoorde ik als een grote stem ener grote schare in den hemel, zeggende: Halleluja, de zaligheid, en de heerlijkheid, en de eer, en de kracht zij den Heere, onzen God.

2 Want Zijn oordelen zijn waarachtig en rechtvaardig; dewijl Hij de grote hoer geoordeeld heeft, die de aarde verdorven heeft met haar hoererij, en Hij het bloed Zijner dienaren van haar hand gewroken heeft.

3 En zij zeiden ten tweeden maal: Halleluja! En haar rook gaat op in alle eeuwigheid.

4 En de vier en twintig ouderlingen, en de vier dieren vielen neder, en aanbaden God, Die op den troon zat, zeggende: Amen, Halleluja!

5 En een stem kwam uit den troon, zeggende: Looft onzen God, gij al Zijn dienstknechten, en gij, die Hem vreest, beiden klein en groot!

6 En ik hoorde als een stem ener grote schare, en als een stem veler wateren, en als een stem van sterke donderslagen, zeggende:

Halleluja, want de Heere, de almachtige God, heeft als Koning geheerst.

7 Laat ons blijde zijn, en vreugde bedrijven, en Hem de heerlijkheid geven; want de bruiloft des Lams is gekomen, en Zijn vrouw heeft zichzelf bereid.

8En haar is gegeven, dat zij bekleed worde met rein en blinkend fijn lijnwaad; want dit fijn lijnwaad zijn de rechtvaardigmakingen der heiligen.

9 En hij zeide tot mij: Schrijf, zalig zijn zij, die geroepen zijn tot het avondmaal van de bruiloft des Lams. En hij zeide tot mij: Deze zijn de waarachtige woorden Gods.

10 En ik viel neder voor zijn voeten, om hem te aanbidden, en hij zeide tot mij: Zie, dat gij dat niet doet; ik ben uw mededienstknecht, en uwer broederen, die de getuigenis van Jezus hebben; aanbid God. Want de getuigenis van Jezus is de geest der profetie.

11 En ik zag den hemel geopend; en ziet, een wit paard, en Die op hetzelfde zat, was genaamd Getrouw en Waarachtig, en Hij oordeelt en voert krijg in gerechtigheid.

12 En Zijn ogen waren als een vlam vuurs, en op Zijn hoofd waren vele koninklijke hoeden; en Hij had een naam geschreven, die niemand wist, dan Hijzelf.

13 En Hij was bekleed met een kleed, dat met bloed geverfd was; en Zijn naam wordt genoemd het Woord Gods.

14 En de heirlegers in den hemel volgden Hem op witte paarden, gekleed met wit en rein fijn lijnwaad.

Hier is nog eens sprake van de definitieve vestiging van Gods heerschappij (want de Beesten en de koningen van de aarde moeten nog overwonnen worden, v. 19 v.), maar de nederlaag van Babylon geeft een waarborg, dat God eens over al zijn vijanden zal triomferen. Zo wordt elk Godsoordeel tot een voorspel van het universele gericht bij het einde van de tijden. Ook de verwoesting van Jeruzalem wordt door Jezus als zodanig beschouwd (vgl. Mt. 24)

7. In het jubellied van de gelovigen klinkt een nieuw motief, dat wij niet vonden in de eengelenzang. *De bruiloft van het Lam is gekomen en Zijn Vrouw heeft zich ertoe bereid*. Dat beeld van het bruiloftsmaal bestond reeds in het eerste Verbond. Op het einde van de tijden zal dit mystieke huwelijk voltrokken worden. (Mt 12:1-4; 25:1-13; Mc 2:10; Lc 12: 35-38; Jo 3:20; 2 Kor. 11:2) In Ef. Vergelijkt Paulus dit met het sacramentele huwelijk.

9. Die bruid is wit gekleed, zuiver, rein van de geheel connoatie van rienheid (Talmudisch ?) Het is stralend maar niet zoals de kledij van de ontuchtige. Het lijnwaad van de gerechtigde. Ef. 2:10 niet uit eigen kracht. De conclusie herinnert aan de bergrede *Zalig...die geroepen zijn tot het bruiloftmaal* // Luc 14: 15 *Zalig hij die brood zal eten in het Rijk Gods*.

10. **Ὁρα μή** Kijk, niet doen. *Ik ben medeknecht...en die uwer broeders, die het getuigenis van Jesus bezitten; God (alleen) moet gij aanbidden*. De afstand tussen God en alle schepsels is oneindig groot, zodat de afstand tussen de schepsels onderling als het ware verdwijnt. Johannes moet zijn eigen waardigheid van profeet en die van al zijn mede-Christenen niet te laag schatten; door hun uitverkiezing en door het bezit van de christelijke waarheid omtrent Jesus zijn zij agenoeg de gelijken van de engel. Dit toneel, dat zich in 22: 8 v. herhaalt, komt ook voor in de Hemelvaart van Jesaja 7:21: *En ik viel op mijn aangezicht om hem te aanbidden, en de engel, die mij geleidde, stond het mij niet toe, maar zeide: Aanbid geen troon of engel, die in de 6 hemelen is, waaruit ik gezonden ben om u te geleiden, maar alleen Hem, die ik u in de zevende hemel zal tonen*. Waarschijnlijk heeft Johannes willen protesteeren tegen de overdreven eredienst, door sommige gnostieke kringen aan de engelen bevezend (vgl. Kol. 2:18; Hebr. 4-14: 2: 5-8; 2 Petr. 2:4.11; Judas 6) - Het laatste deel van dit vers schijnt een verklaring te zijn van: die **het getuigenis van Jesus bezitten**. Johannes geeft aan, waarom de gewone gelovigen ongeveer met profeten gelijk staan en dus ook met de engelen. *De geest van de profetie is* immers niets anders dan *het getuigenis van Jesus*. Wie Jesus en zijn leer belijdt, bezit in zekere zin de geest van de profetie; want deze laatste heeft geen andere taak dan de verkondiging van de evangelische leer.

Het oordeel over de twee Beesten en hun legerscharen, 19, 11-21.

Na het oordeel over de aanhangers van het Beest en over Babylon (Rome) gaat nu het strafgericht komen *over het Beest zelve en zijn handlanger* (het Beest uit de aarde) met al hun legerscharen. Terwijl in de voorafgaande visioenen de gestalte van Rome in het middelpunt stond, wordt de gedachtengang **nu algemener**. Rome is vernietigd, zijn keizers (de koppen van het Beest) zijn van het wereldtoneel verdwenen, maar nog altijd bestaat het Beest zelve met zijn io horens. Johannes beschrijft in het nu volgende visioen de strijd van Christus tegen de Antichrist in zijn tweevoudige worm (de 2 Beesten), maar afgezien van een bepaalde tijd of plaats. Achter het schrikwekkende Rome zit de profeet met de *onbepaalde* gestalte van de Antichrist op, die in allerlei wisselende vormen de strijd tegen Christus en de gelovige gemeenschap (i.c. Kerk) zal voortzetten. Maar ook zijn macht zal tenslotte door Christus vernietigd worden.

Openb. 19

1. Alleluia In het tweede Verbond komt de term Alleluia enkel hier voor. Wel in de Psalmen en Tob. 13:12. *Heil, glorie en macht* zijn combinaties die we nog tegenkomen. cf. 4,11. Men voegt er vaak de eer toe. 5:3.

2. Hier wordt het hoofdthema gegeven. De engelen prijzen *Gods waarachtige en rechtvaardige oordelen*. Een voorbeeld daarvan is *het oordeel over de grote Ontuchtige, die de aarde bedierf door haar ontucht*. De tweede reden van haar bestraffing ligt uitgedrukt in deze woorden: *Hij heeft het bloed van zijn dienaars* (de martelaren, vgl. 18:20-24) *nit haar hand opgeest*.

3. In 14: 11 werd van de aanbidders van het Beest gezegd, dat de rook van hun foltering opstijgt in de eeuwen van de eeuwen. Werd daardoor de eeuwigheid van de helse straffen aangeduid, hier betekent de eenwig opstijgende rook van het brandende Babylon, dat Rome's ondergang een waarschuwend voorbeeld zal zijn voor alle komende geslachten. Zo zegt Jesaja (34, 10) van Edom: Zijn rook stijgt eeuwig omhoog, van geslacht tot geslacht.

4. Zoals in 11: 16 en 14: 3, maakt Johannes een toespeling op het hemelse toneel, dat in hfdst. 4 uitvoerig beschreven werd. De oudsten en de levende wezens vertolken de eerbied van alle hemelse wezens in een gebaar van aanbidding. Het woord Amen accentueert het daarop volgende Alleluia. We beamen met nadruk dat er een existentiële oproep tot dankbaarheid, gezegend zijt Gij, JHWH moet komen.

5. Ook in 16, 17 werd gesproken van een stem, die klonk vanuit de troon. Daar was het de stem van God. Omdat het hier gaat over een uitnodiging om onze God. te loven, is het waarschijnlijker, dat Christus de spreker is. De uitnodiging is gericht tot alle dienaars van God, die Hem vrezen. De gelovigen, in de hemel en op aarde, moeten hun loflied voegen bij dat van de hemelse geesten. „Kleinen en groten" is een geliefde uitdrukking van Johannes 11:1; 13: 16; 19: 18; 20: 12), om de geringen en voornamen aan te duiden..

6. De stem van een talrijke menigte is de stem van de gelovige gemeenschap, d.w.z. van alle gelovigen zowel in de hemel als op aarde. Zij looft God om de overwinning, welke Hij op Babylon heeft behaald. Haar stem klinkt als een stem van vele wateren en van geweldige donderslagen (vgl. 1: 15; 14: 2). Evenals de engelen (v. 1. 2. 4), zingt zij God het Alleluia! toe. Haar vreugde is verklaarbaar. Want de Heer onze God, de Almachtige, heeft zijn koningschap aanvaard! Het begin van Gods koningschap werd ook gevierd bij de zevende bazuin (II. 15. 17) en bij de nederlaag van de Draak (12, ro).

15 En uit Zijn mond ging een scherp zwaard, opdat Hij daarmee de heidenen slaan zou. En Hij zal hen hoeden met een ijzeren roede; en Hij treedt den wijnpersbak van den wijn des toorns en der gramschap des almachtigen Gods.

16 En Hij heeft op Zijn kleed en op Zijn dij dezen Naam geschreven: Koning der koningen, en Heere der heren.

17 En ik zag een engel, staande in de zon; en hij riep met een grote stem, zeggende tot al de vogelen, die in het midden des hemels vlogen: Komt herwaarts, en vergadert u tot het avondmaal des groten Gods;

18 Opdat gij eet het vlees der koningen, en het vlees der oversten over duizend, en het vlees der sterken, en het vlees der paarden en dergenen, die daarop zitten; en het vlees van alle vrijen en dienstknechten, en kleinen en groten.

19 En ik zag het beest, en de koningen der aarde, en hun heirlegers vergaderd, om krijg te voeren tegen Hem, Die op het paard zat, en tegen Zijn heirlegers.

20 En het beest werd gegrepen, en met hetzelfde de valse profeet, die de tekenen in de tegenwoordigheid van hetzelfde gedaan had, door welke hij verleid had, die het merkteken van het beest ontvangen hadden, en die deszelfs beeld aanbaden. Deze twee zijn levend geworpen in den poel des vuurs, die met sulfere brandt.

21 En de overigen werden gedood met het zwaard Desgenen, Die op het paard zat, hetwelk uit Zijn mond ging; en al de vogelen werden verzadigd van hun vlees.

14. De legerscharen, die in de hemel zijn zijnde engelen (// 12:7). Als Lam wordt Christus gevolgd door de uitverkorenen, die zijn overwinning bezingen (14:1), maar als strijder wordt Hij vergezeld door de legerscharen van engelen. Zij rijden *op witte paarden* en zijn gekleed *in wit, rein lijnwaad*, symbool van de overwinning.

15. Het scherpe zwaard, dat nit zijn *mond komt*, hebben wij reeds verklaard tegengekomen. Het tweesnijdend zwaard. In Hebr. 4:12 staat: *Want het Woord Gods is levend en krachtig, en scherpsnijdender dan enig tweesnijdend zwaard, en gaat door tot de verdeling van de ziel, en van de geest, en van de samenvoegselen, en van het merg, en is een oordeler der gedachten en der overleggingen des harten*. We denken spontaan op 'Waarlijk een Israëliet, in wie geen bedrog is. *Nathanaël zeide tot Hem: Van waar kent Gij mij? Jezus antwoordde en zeide tot Hem: Eer u Filippus riep, daar gij onder de vijgeboom waart, zag ik u*. Daar beschrijft men hoever men daarin gaat. Wanneer Hij komt zal niemand weerstand kunnen bieden. Het zal openbaren wat in ieder hart leeft, zoals Hij bij Nathanaël deed. Het woord van God zal vaneen scheiden (steen des aanstoots). Romeinen 2:3: *En denkt gij dit, o mens, die hen oordeelt, die zulke dingen doen, en ze doet, dat gij het oordeel Gods zult ontvluchten?*

Het harde en onbesneden hart zal geoordeeld worden. De werken zullen geoordeeld worden. De beweegredenen zullen geoordeeld worden. Bij God zal geen enkel aanzien des persoons zijn, maar ALLEN zullen door dat Woord geoordeeld worden, zonder dat er één aan ontkomt. Degenen die hoorden doch niet wilden luisteren zullen geoordeeld worden overeenkomstig hetgeen zij gehoord hebben. Zij die er in berustten, door te zeggen dat zij het geloofden maar er niet naar leefden zullen geoordeeld worden. Elke verborgenheid zal aan de dag komen en van de daken verkondigd worden. Nu heeft Paulus gezegd, dat het Woord zowel *in kracht kwam als in een stem*. In Handelingen wordt dit onderlijnd door wonderen, zoals in Jezus weldoende rondgang.

Niet door fysieke macht, maar door de kracht van zijn woord overwint en oordeelt Hij zijn vijanden. *De ijzeren staf, waarmee Hij de volken weidt*, werd reeds vermeld in 2:27 en 12: 5 (// Ps. 2:9). Hij zal hen bedwingen met onweerstaanbaar geweld. Verzetten zij zich, dan zal Hij hen vertreden *in de wijnkuip van de gloed van de toorn van God, de Almachtige*. Ook dit beeld is bekend uit 14:18-20 // Jesaja 63:3.

Psalm 2: 4 Die in de hemel troont lacht, de Heer spot met hen. 5 Dan spreekt hij tot hen in woede, en Zijn toorn verbijstert hen: 6 'Ikzelf heb mijn koning gezalfd, op de Sion, mijn heilige berg.' 7 Het besluit van de HEER wil ik bekendmaken. Hij sprak tot mij: 'Jij bent mijn zoon, ik heb je vandaag verwekt. 8 Vraag het mij en ik geef je de volken in bezit, de einden der aarde in eigendom. 9 Jij kunt ze breken *met een ijzeren staf*, ze stukslaan als een aarden pot.'

16. Hij draagt een naam geschreven *op zijn kleed en op zijn heup*. De naam is niet tweemaal geschreven; het tweede is een uitleg van het eerste. De naam staat geschreven op het kleed, ter hoogte van de heup, dus waarschijnlijk op de gordel. Deze naam heeft niets te maken met de geheimzinnige naam van v. 12 en luidt: *Koning van de koningen en Heer van de heren* (in 17: 14 de omgekeerde volgorde). De eerste benaming gaven zich ook sommige oosterse koningen, die over uitgestrekte gebieden heersten, zoals de Achemeniden. Het is Christus alleen, die deze titel met recht draagt, omdat Hij alle macht bezit in de hemel en op aarde. De tweede benaming duidt direct op Jezus' **Godheid**; want kurioj was een goddelijke titel, die de Romeinse keizers droegen. Christus is **de Heer** van al die vermeende godheden (// 1 Kor. 8: 6 *wij weten: er is één God, de Vader, uit wie alles is ontstaan en voor wie wij zijn bestemd, en één Heer, Jezus Christus, door wie alles bestaat en door wie wij leven*).

Een engel kondigt de overwinning aan 19: 17vv.

17. Johannes haalt dit rauwe beeld van Ezechiël. De vogels in de zon worden opegroepen voor de maaltijd. Ez. 39: 4 17-20 // Mat. 24:28. Hier worden we weer geconfronteerd met apocalypieck. De Hemelse gewesten vertaalt met beelden even het ondermaanse.

18 Niemand uitgesloten klein en groot... doen mee aan de overwinning.

Ondergang van de beesten en hun legerscharen

19. De koningen van de aarde zijn de al vernoemde medestanders van het kwaad. In 16:16 verzamelden ze te Harmagedon (// 20: 8). Hier wordt in een beeld de strijd van de vijandelijke machten tegen Christus en de gelovige gemeente (Kerk) in de loop van de tijden samengevat.

20. De strijd wordt niet beschreven, maar alleen de afloop. Het schijnt, dat het Beest wil vluchten, maar het *wordt gegrepen*. Ook wordt niet gezegd, door wie het gegrepen wordt; dit behoort tot de apocalyptische stijl. De schematische vorm van de voorstelling, waarin elk detail ontbreekt, is een bewijs, dat wij te doen hebben met een symbool: Christus overwint elke vijandelijke macht zonder enige moeite, zodra Hij de tijd daartoe gekomen acht. *De valse profeet*, die tegelijk met het Beest gegrepen wordt, is identiek met het Beest uit de aarde (// 13:11, 16: 13). Over de *tekenen*, welke de valse profeet deed was al sprake 13:13-15. Hij verleidt daardoor allen om het teken van het Beest aan te nemen (v// 13:17) en zijn beeld te aanbidden (v. 15). *Levend* worden beide Beesten *in de vuurpoel geworpen*. Daaruit volgt niet, dat Johannes. denkt aan mythologische monsters of aan symbolen van bepaalde personen. Ook de dood en de onderwereld worden volgens 20: 14 in de vuurpoel neergestort. Wij verwijzen tevens naar Dan. 7:11 waar eveneens het vierde Beest in de vlammen wordt geworpen. Het is een symbool van de ondergang van alle machten, **politieke zowel als intellectuele**, die zich tegen Christus verzetten, maar tevens een voorstelling van de hel, waarin alle aanhangers van die machten worden geworpen. *Brandend van zwavel* herinnert aan Jesaja 30:33.

21. *De overigen werden gedood*; dit zijn de aanhangers van de Beesten. Wij hebben hier weer (//v. 17 v.) het beeld van een slagveld, waar de vogels zich verzadigen aan het vlees van de gesneuvelden, maar in verband met v. 20 moeten wij daarbij denken aan de eeuwige ondergang. Zij worden immers niet gedood door een gewoon zwaard, maar door het zwaard, dat uit Christus' mond komt, d.w.z. door Zijn vonnis. Dit is de zin, dat het Woord van Christus, d.w.z. zijn Evangelie, in zich de veroordeling van de ongelovigen bevat. — Het visioen van v. 19-21 zal zijn tenvolle werkelijk worden bij de paroesie van de Zaligmaker, maar deze wordt voorbereid door vele strafgerichten in de loop van de geschiedenis.